

Ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ

Σάν σ' εἶχα ὀνειρευμέν' ἦλθε ἓνα βράδυ
μὴ ἀγνώριστι μορφὴ μὲ φῶς 'ντυμένη·
ἡ νύχτα ἦταν βαθεῖα καὶ 'ς τὸ σκοτάδι
κυττάζωνταν οἱ κόσμοι ἐρωτευμένοι.

Ροδόφυλλα τῆς ἀνοιξὶς τὰ γέρι
'ς τὴν κοιμισμένην ἔρρανε τὴ φύσι,
μονάχος μου κοιτῶμουνα 'ς τὴν φτέρη,
γλυκὰ σιμά μου ἔτρεχεν ἡ βροσί.

Μοῦ πλημμυροῦσεν ἡ ζωὴ τὰ στήθεια
κ' ἀνέβαινε τὸ κύμα 'ς τὴν καρδιά μου.
καὶ μοῦπεν ἡ μορφὴ—μὲ λένε 'Αλήθεια,
'μερεῖουν τὰ λειοντάρια 'ς τὴν ποδιά μου.

Ἦλθα γιὰτ' εἶδα τὴν ζωὴ σου λίγη·
σοῦ φέρνω τὰγαθὸ τ' ὀνειρευμένο,
εἶν' ἀγνωστο πότε τὸ μνημ' ἀνοίγει,
σὲ γάλα τὸ κορμὶ μου ἔχω λουσμένο,

'Ἄλλη 'ς τὸν κόσμον μὴ ζητᾷς ἀλήθεια,
ἐγὼ 'ς τὰ σύμπαντα τὸ φῶς μου στέλλω. . .
—κ' ἐκύτταξα τὰ φθόρατα τῆς τὰ στήθεια,
τὸλόλαιμφο κορμὶ κ' εἶπα—δὲν θέλω.

Α. ΣΗΜΗΡΙΩΤΗΣ.

Η ΣΥΖΥΓΟΣ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Ἱστορήμα ἐκ τοῦ συγγράμματος κοινωνικοῦ βίου.

I

Παιδίον εἰσέτι ἐγνώρισεν ἡ Ἰουλίς ὅτι θὰ γείνη σύζυγος τοῦ Παύλου. Κατ' ἀρχὰς ἐλέγετο ἀστείως περὶ αὐτήν. Βραδύτερον σπουδαίως καὶ θετικῶς. Αἱ οἰκογένειαι αὐτῶν οἰκειόταται πρὸς ἀλλήλας, ἀπεφάσισαν τὸ συνοικέσιον πρὶν εἶσι μελλόνυμφοι σχηματίσωσιν ἰδέαν περὶ γάμου.

Τοιοῦτοτρόπως ἡ Ἰουλίς ἀνετράφη, ἐξεπαιδεύθη, ἐμεγάλωσε μὲ τὴν ἰδέαν αὐτοῦ τοῦ γάμου, μὲ ἐν καὶ μόνον ἀγάπης συνκίσθημα, τὸ πρὸς τὸν Παῦλον.

Ὁ Παῦλος ἐσπούδαζεν ἐν Παρισίοις.

Ὅτε ἐπανεκάμφεν, ἡ Ἰουλίς ἤγε τὸ δέκατον ἔβδομον τῆς ἡλικίας αὐτῆς, ἐκεῖνος δὲ τὸ εἰκοστὸν πέμπτον. Ἀρμονικώτερον συνοικέσιον δὲν ἠδύναντο νὰ ὑπάρξῃ. Ἀμφότεροι ἦσαν νέοι, ὠρεῖοι, εὐφυεῖς, εὐπαί-

δευτοὶ καὶ καλῶς ἀνατεθραμμένοι. Ἀμφότεροι τῆς αὐτῆς κοινωνικῆς τάξεως καὶ περιουσίας. Ὁ Παῦλος μελίζανθος, ροδόχρους, ὑψηλός, εὖρεν ἐν τῷ προσώπῳ τῆς Ἰουλίας τὸν γλυκύτερον μελάγχρον, μελανόφθαλμον καὶ μελάγχρομον ἀνατολικὸν τύπον. Ἐκείνη εὖρεν ἐν αὐτῷ τὸν ἐκ παιδικῆς ἡλικίας μελετώμενον καὶ ὀνειροπολούμενον ἄνδρα, τὸν παρὰ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων προσωριζόμενον σύζυγον αὐτῆς. Ὁ γάμος των ἐτελέσθη ἐν μέσῳ κοινῆς χαρᾶς καὶ ἀγαλλιᾶσεως, ἐν μέσῳ ἀμοιβαίας ἐκτιμῆσεως, ἀγάπης καὶ εὐδαιμονίας.

Μετὰ ἐν ἔτος ἀπέκτησαν χαριέστατον διάδοχον. Μετὰ ἑξ ἔτη ἠρίθμουν τρεῖς τέκνα, μίαν θυγατέρα καὶ δύο υἱούς.

Ἡ Ἰουλίς καίτοι φύσεως μελαγχολικῆς, ἦτο πλήρης χαρᾶς καὶ εὐτυχίας. Ἐτρεφε τὰ τέκνα τῆς μετὰ παραδειγματικῆς στοργῆς καὶ ἐπιμελείας. Σύζυγος καὶ τέκνα ἦσαν δι' αὐτήν ἡ μόνη ἐν τῷ βίῳ φροντίς καὶ ἀπόλαυσις. Τὴν ἀπερρόφων, τὴν ἐπλήρουν, τὴν ἐξήντλουν ὁλόκληρον.

Ὁ δὲ Παῦλος;

Φύσις ἐνθουσιώδης καὶ αἰσθηματικὴ, φύσις ἐλευθερία καὶ ἀγαθὴ ἐλάτρευε τὴν σύζυγον αὐτοῦ. Τὴν ἐλάτρευε μετ' εὐλαθείας καὶ ἀφοσιώσεως. Ἠγάπα τὰ τέκνα του. Τὰ ἡγάπα μὲ τὸν ἐγωϊσμόν καλλιτέχνου δημιουργοῦ ὡς τμήματα ἀναπόσπαστα τῆς υπάρξεώς του ὡς τὴν συνέχειαν τοῦ βίου αὐτοῦ. Συγχρόνως ὅμως ἐλάτρευεν, ἡγάπα καὶ πᾶν ὅτι ὠραῖον ἐν τῇ ὑπάρξει· ἐν τε τῇ φύσει καὶ τῷ ἀνθρώπῳ.

Ὠραία τις τοπογραφία, ὦραία τις δύσις ἡλίου, ὦραία τις εἰκὼν ζωγράφου, ὦραία τις ποιήσις, ὦραία τις γυνὴ καὶ ψυχικὴ διαχύσις, τὸν ἐθέλγει καὶ τὸν ἀφῆρπαζεν ἐκ τοῦ συνήθους βίου αὐτοῦ. Πᾶν ὠραῖον καὶ εὐγενές ἦτο γλυκεῖα δι' αὐτὸν ἀπόλαυσις καὶ ἡδονή.

Ἡ Ἰουλία κατ' ἀρχὰς μὲν ἐβλεπε μετὰ τινος πικρίας καὶ ζηλοτυπίας τὰς ψυχικὰς τοῦ Παύλου ἐκδρομὰς. Βαθμηδὸν ὅμως καὶ κατ' ὀλίγον συνείθισε τὸν πλούσιον ἀλλὰ σπῆταλον εἰς αἰσθηματὰ χαρκατῆρά του. Ὅσον οὗτος ἐπέξετεινετο ἐκτὸς αὐτῆς, τοσοῦτον ἐκείνη συνεκτροῦτο ἐν αὐτῇ. Ὁ Παῦλος ἦτο τι ἐξοχὸν πρὸ τῶν ὁμμάτων τῆς. Περὶβλεπτος ὡς ἐπιστήμων καὶ ὡς ἄνθρωπος περιζήτητος, χαριέστατος καὶ ὑπέροχος ἐν ταῖς συναναστροφαῖς. Ἀνεπιφυλάκτως ἀγαπητός, ἐργατικός καὶ ἱκανός. Τὰῦτα πάντα ἱκανοποιοῦν τὸν ἐγωϊσμόν τῆς συζύγου, τὴν καθίστανον ὑπερήφανον.

* Ἄλλως τε δὲν ἐπρόκειτο περὶ συζυγιῶν ἀπιστιῶν.

Ἐνδομύχως εἶχε μικρὰς τινὰς ὑποψίας καὶ ὡς πρὸς τοῦτο. Πολλὰ καὶ φίλα σχολιάζονται τὸν ζωηρὸν τοῦ Παύλου χαρακτήρα συνετέλουν εἰς τὸ νὰ τῇ ἐμβάλλωσιν αὐτάς. Ἀλλ' ἡ Ἰουλία ἦτο εἰς ἄκρον ὑψηλόφρων καὶ ἀξιοπρεπῆς, ὥστε νὰ τὰς ἐκφράσῃ εἰς τὸν Παῦλον. Ἀρκεῖ ὅτι οὗτος τὴν ἡγάπα μὲ εἰλικρινὴ καὶ ἀκατάπτωτον ἔρωτα. ὅτι ἦτο πάντοτε τρυφερός καὶ εὐγενὴς πρὸς αὐτήν ὅτι ὁ βίος αὐτῶν ἔρρεεν ὡς μέλιτος μὴν διαρκής. — Ἐνώπιον τοῦ κόσμου καὶ ἐαυτῆς ἦτο ἡ κυρία τῆς καρδίας του. Ἐάν ποτε παρεξέτρεπετο, τοῦτο τῇ ἦτο ἄγνωστον καὶ ἀφανές, ἐγίνετο μακρὰν τοῦ κόσμου καὶ αὐτῆς. Παροδικὴ σαρκὸς ἀπόλαυσις. Πάντες οἱ ἄνδρες εἶναι οἱ ἴδιοι. Πάντες ἀναγνωρίζουσιν εἰς ἐαυτοὺς τὴν ἐλευθερίαν ταύτην. — Ἡ Ἰουλία δὲν ἦτο ἐξ ἐκείνων αἰτίνας κηρύσσουν τὴν ἰσότητά τοῦ ἀνδρός καὶ τῆς γυναικός. Ἀνατραφεῖσα ἐν οἰκογενεῖα πατριαρχικῇ, συνείθισεν ἐν τῷ πατρικῷ οἴκῳ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ ἀνδρός. Ἐκπαίδευσις ὑγιεινὴ ἐδίδαξεν αὐτὴν ὅτι καὶ ρυτὶ καὶ θέσει ἡ γυνὴ εἶναι κατωτέρα τοῦ ἀνδρός καὶ σχετικῶς περιορισμένη εἰς τὸ ζήτημα τῆς συζυγικῆς πίστεως — Ἀρκεῖ ὅτι δὲν ἐγίνετο σκάνδαλον.

II

Οὕτως αἰθρίως εἶχον τὰ τοῦ συνοικεσίου ὁπότε αἰφνης νέφος ζοφερόν ἐκάλυψε τὸν ὁρίζοντα αὐτοῦ.

Τὸ νέφος τοῦτο ὠνομάζετο Μερόπη. Ἦτο δὲ αὐτὴ ξανθὴ καὶ εὐσωμὸς γλαυκῶπις, ἡ σύζυγος τοῦ Κλέωνος.

Ὁ Παῦλος καὶ ἡ Μερόπη συνηντῶντο συχνότατα εἰς ἐσπερίδας καὶ εἰς συναναστροφάς. Ἦσαν οἰκειότατοι πρὸς ἀλλήλους. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον κατέστησαν ἀναπόσπαστοι. Ἄν ὅχι ὦραία, θελκτικὴ ὅμως, πνευματώδης, θερμὴ καὶ φιλάρεσκος ταχέως ἡ Μερόπη ἐγοήτευσεν τὸν Παῦλον. Αἱ μονήρεις συνδιαλέξεις αὐτῶν, αἱ προτιμήσεις εἰς τοὺς χοροὺς, αἱ κεκαλυμμέναι ἐκφράσεις αὐτῶν, τὰ συνθηματικὰ λογοπαίγνια, τὸ πῦρ τῶν βλεμμάτων των, ἐκείνη ἡ ἀένναος προσοχὴ τοῦ ἐνὸς πρὸς τὸν ἕτερον, ἀπεδείκνυνον καταφανῶς αὐξοῦσάν τινα ἀδυναμίαν καὶ πάθησιν μεταξὺ αὐτῶν, συμπάθειαν καλπάζουσιν πρὸς ἔρωτα ἀκράτητον.

Ὁ Κλέων καίτοι ἀνὴρ αὐστηρὸς καὶ ζηλότυπος, ἔτοιμος νὰ κατασπαράξῃ τὸν πρῶτον, ὅστις θὰ ἔρριπτε βλεμματικὴν πονηρίαν ἐπὶ τῆς συζύγου του, φίλος τυγχάνων τοῦ Παύλου δὲν ἔδωκε προσοχήν.

Ἡ Ἰουλία τὸ παρετήρησεν ἀλλὰ δὲν τὸ παρεξήγησεν. Ὅταν γυνὴ τις ἤρresκε τῷ Παύλῳ ἐγένετο ὑπερβολικὸς εἰς τὰς πρὸς αὐτὴν περιποιήσεις του. Ὅταν δὲν τῷ ἤρresκεν οὐδ' ἐστρέφετο καὶ νὰ τὴν ἰδῇ.

Αἱ ἄλλαι πλὴν γυναικες δὲν ἐσκέπτοντο ὡς ἡ Ἰουλία. Ἡ Μερόπη ἐξετρέλλανε τὸν ταλαίπωρον Παῦλον. Αὐτὸ δὲ ἦτο φανερόν. Ἐπρεπε νὰ ἔχῃ τις τὴν ἀπλότητα τῆς Ἰουλίας διὰ νὰ μὴ τὸ ἐννοῇ. Ἰσως καὶ αὐτὴ τὸ ἐννοεῖ καὶ ὑποφέρει ἀλλὰ ἐντρέπεται νὰ τὸ ἀποδείξῃ. Τίς οἶδε ποῖαι σκηναὶ ζηλοτυπίας θὰ λαμβάνωσι χώραν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Παύλου.

Βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον οἱ ψιθυρισμοὶ ἐγένοντο ὁμιλίας, αἱ ὑποψίαι κατηγορίας, αἱ παρατηρήσεις ἀναικονώσεως φιλικαὶ πρὸς τὴν Ἰουλίαν.

Ἡ δυστυχὴς Ἰουλία ἠννόησεν ὅτι ὁ σύζυγος αὐτῆς, διὰ τῆς ὁλως ἐλαφροῦς αὐτοῦ διαγωγῆς πρὸς τὴν Μερόπην κατέστη τὸ κοινὸν σκάνδαλον ὅτι ὅλος ὁ κόσμος ᾠκτεῖρεν αὐτὴν διὰ τὴν ἀπλότητα μεθ' ἧς ἠνείχετο νὰ ἀπατᾶται καὶ ἐξευτελιζέται ἀναφανδὸν ὑπὸ τοῦ συζύγου αὐτῆς.

— Εἶσαι κούφος! τῇ ἔλεγεν ἡ μία. Εἶσαι βλάξ! τῇ ἔλεγεν ἡ ἄλλη. Εἶσαι γελοῖα! τῇ παρετήρει ἡ τρίτη, νὰ τὸν ἀφίνης πρὸ τῶν ὁμμάτων σου νὰ παίζῃ μετὰ τῆς Μερόπης καὶ νὰ δέχεται τὴν ἐρωμένην του εἰς τὸν οἶκόν σου.

Ἐσπέραν τινὰ ὁ Κλέων ἀπουσίαζεν τῆς ἐσπερίδας. Ὁ Παῦλος καὶ ἡ Μερόπη ὑπερέβησαν καὶ αὐτὰ τῆς εὐπρεπείας τὰ ὅρια εἰς τὴν κλιτὸν τοῦ ἔρωτος εἰς ἣν ἀσυνειδήτως καὶ ὁρμητικῶς ἐφέροντο. Ἡ Ἰουλία προσεποιήθη ὅτι κατελήφθη ὑπὸ ἡμικρανίας καὶ ἀπεσύρθη εἰς τὰ δωμάτια αὐτῆς. Ὁ Παῦλος ἐπωφελήθη τῆς ἀπουσίας τῆς συζύγου του ὅπως ἀνετώτε-

ρον πλησιάζη τὴν Μερόπην καὶ τῇ ἐκφράσῃ τὸν ἔρωτά του.

Ὅποτεν ἡ ἐσπερίς ἐτελείωσεν ἀνέβη, ὡς ἔνοχος, εἰς τὸν συζυγικὸν θάλαμον. Ἡ Ἰουλία ἠγρύπνει. Τὰ δάκρυα ἔρρεον ποταμίδον ἐκ τῶν ὀμμάτων της.

— Παῦλε, τῷ εἶπεν, οὐδέποτε σοὶ ἔκαμον τὴν παραμικρὰν παρατήρησιν διὰ τὴν πρὸς ἐμὲ διαγωγὴν σου. Παρὰ πολλῶν ἐλέγετο ὅτι ἐπιτηδεύεις μὲ ἀπατᾶς. Ὅτι καὶ σὺ ὡς οἱ πλείστοι τῶν συζύγων ἐλευθεριάζεις ἐν τῷ κρυπτῷ. Δὲν τὸ ἐπίστευον· δὲν ἤμην εἰς θέσιν νὰ τὸ ἐξετάσω· καὶ δὲν ἤθελον νὰ τὸ ἐξετάσω. Παντοῦ καὶ πάντοτε, κατ' οἶκον καὶ δημοσίως μοὶ ἀπέδιδες ἀνεπιλήπτως καὶ ἐκθύμως τῆς συζύγου τὰς τιμὰς. Ἐφαίνετο τοῦλάχιστον καὶ προσεπάθεις νὰ μὲ πείθης νὰ πείθης ὅλον τὸν κόσμον ὅτι μὲ ἀγαπᾷς. Ἦδη ἀγαπᾷς ἄλλην καὶ τὴν ἀγαπᾷς πρὸ τῶν ὀμμάτων μου, ἐνώπιον ὅλου τοῦ κόσμου. Ἡ ἄλλη ἐκείνη ἐναρμόνεται καὶ μεγαλαυχεῖ ἐπὶ τῇ κατακτήσει αὐτῆς δημοσίως, χωρὶς ποσῶς νὰ τὴν μέλλῃ δι' ἐμέ. Ἦδη μὲ περιφρονεῖς καὶ μὲ ἐξευτελίζεις. Ἐννοῶ, Παῦλε, νὰ παύσης τοῦ λοιποῦ τὰς σχέσεις σου μετὰ τῆς Μερόπης.

Ὁ Παῦλος ἂν καὶ παρασυρθεὶς ἐκ τῶν θελημάτων τῆς Μερόπης οὐχ ἦττον ἠγάπα πάντοτε κατὰ βῆθος τὴν σύζυγόν του. Ἐκτὸς τῆς ἀγάπης ἧτις ἔμενεν ἀκεραία, ὑπῆρχε καὶ ἡ ἐκτίμησις καὶ τὸ κατῆκον. Εὐθὺς συνησθάνθη τὸ φοβερὸν ἀτόπημα· τὸ ἀδίκημα εἰς ὃ περιέπεσεν.

— Ἰουλία, τῇ εἶπεν, νὰ ἦσαι βεβαία ὅτι δὲν ὑπάρχει μεταξύ ἐμοῦ καὶ ἐκείνης τὸ παραμικρόν.

— Ἀδιάφορον. Προτιμότερον νὰ ὑπῆρχε καὶ νὰ τὸ ἐγνωρίζετε οἱ δύο σας. Ἡ διαγωγή σας ἐγείρει τὸ κοινὸν σκάνδαλον· θέλω νὰ παύσης πᾶσαν σχέσιν μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτῆς.

— Ἀλλὰ τότε ἀκριβῶς θὰ γείνη σκάνδαλον. Τί θὰ εἰπῇ ὁ κόσμος διὰ τὴν ἀπότομον ρῆξιν;

— Ἀς εἰπῇ ὅ τι θέλει. Πάντοτε θὰ εἰπῇ καλλίτερα ἐκείνων ἅτινα διαδίδονται· θὰ εἰπῇ ὅτι εἶμαι ζηλότυπος. Ἔστω.

— Ἀφοῦ τὸ θέλεις, Ἰουλία, θὰ τὸ πράξω.

Καὶ ἡ Ἰουλία ἐνηγκαλίσθη τὸν σύζυγον αὐτῆς μετὰ τσαύτης χαρᾶς ἐπὶ τῇ ἀνακτῇσι ὥστε καὶ ἐκεῖνος ἐλύθη εἰς δάκρυα.

III

Μετὰ τινὰς ἡμέρας ἡ Μερόπη ἦτο παρὰ τῇ Ἰουλίᾳ. Ἡ Μερόπη εἶχεν ἐννόησιν ἐκ τῆς ψυχᾶς καὶ ἀδικόρου συμπεριφορᾶς τοῦ Παύλου ὅτι ἡ σύζυγός του ἀπήτησε τὴν δικαιοσύνην τῶν σχέσεων αὐτῶν. Μετὰ πολλῆς ἐπιτηδεύτητος ἔφερε τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀστασίας τῶν συζύγων.

— Δόξα τῷ Θεῷ, εἶπε μετὰ φανερᾶς κακην-τρεχείας, ὁ ἰδικός μου εἶνε ὑπόδειγμα πίστεως καὶ ἀφοσιώσεως πρὸς ἐμέ. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἔχω

ἀνοικτοὺς τοὺς ὀφθαλμούς μου. Σὺ εὐλογημένη, ὅλα τὰ παθαίνεις ἀπὸ τὴν κεφαλὴν σου.

Ἡ Ἰουλία ἠσθάνθη τὸ βέλος.

— Δὲν βλέπω νὰ παθαίνω τίποτε, ἀπήντησε, προσποιουμένη ἀδιαφορίαν.

— Ἐλα δὲ! Ὁ κόσμος διατυμπανίζει τὰ κατωρθώματα τοῦ Παύλου σου καὶ σὺ προσποιεῖσαι ὅτι τὰ ἀγνοεῖς.

— Ὁ κόσμος, Μερόπη, εἶναι κακός. Ἀγαπᾷ τὴν κακολογίαν. Λέγει δι' ὅλους τοὺς ἀνδρας καὶ δι' ὅλας σχεδὸν τὰς γυναικας.

— Ἐχεις δίκαιον, Ἰουλία. Ἀλλ' ὁ Παῦλός σου χωρὶς νὰ σοὺ κακοφανῇ, εἶναι πλέον πασίγνωστος. Τί νὰ σοὺ εἰπῶ ἀδελφῇ; Καὶ εἰς ἐμὲ ἀκόμη ἠθέλησε...

— Ὁ Παῦλος;

— Μάλιστα ὅπως σὲ βλέπω καὶ μὲ βλέπεις. Ἀλλὰ μὴ σὲ μέλλῃ καὶ ἐγὼ τὸν ἔβαλον εἰς τὴν θέσιν του. Τὸν ἔδωκα ἐν καλὸν μάθημα. Ἐκτοτε ἀπὸ τὴν ἐντροπὴν του ἅμα μὲ ἰδῇ πηγαίνει ἀπὸ τὸ ἄλλο πεζοδρόμιον.

Οἱ περιφρονητικοὶ οὗτοι λόγοι τῆς Μερόπης ἔπληξαν καιρίως τὴν Ἰουλίαν. Ὅποτεν τὸ ἐσπέρας ἐπέστρεψεν οἴκαδε ὁ Παῦλος, αὕτη ἦτο βαρυαλγῆς καὶ σκυθρωπή.

— Παῦλε, τῷ εἶπεν, σήμερον ἦτο ἐδῶ ἡ Μερόπη.

— Πά! καὶ τί σοὶ ἔλεγεν;

— Ἦλθε νὰ μὲ ἐκδικηθῇ καὶ μὲ ἐξεδικήθῃ. Ἦλθε νὰ μὲ ἐξευτελίσῃ καὶ σὲ ὕβρισε πρὸ τῶν ὀμμάτων μου. Μοὶ εἶπεν ὅτι τῇ ἔκαμες ἐρωτικὰς διαδηλώσεις, ἀλλ' ὅτι σὲ περιεφρόνησε καὶ σοὶ ἔδωκεν ἐν καλὸν μάθημα. — Τὰ βλέπεις, Παῦλε;

— ὦ! τὴν ἀνόητον! θὰ μοῦ τὸ πληρώσῃ.

— Ναί, Παῦλε, νὰ σοὺ τὸ πληρώσῃ τὸ θέλω. Θέλω νὰ ταπεινωθῇ ἐνώπιόν μου.

— Μὴ σὲ μέλλῃ.

Ὁ Παῦλος ἐπετέθη καὶ αὖθις κατὰ τῆς καρδίας τῆς Μερόπης. Δὲν ἐβράδυνε νὰ ἀναζωπυρήσῃ ἐν αὐτῇ τὸ ἔτι μὴ σβεσθὲν αἶσθημα.

Ἡμέραν τινὰ Παῦλος, Ἰουλία καὶ Μερόπη ἐτύγχανον ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Παύλου. Ἡ Ἰουλία προσποιουμένη ὅτι εἶχεν ἀπασχόλησιν τινὰ ἐξῆλθε. Πράγματι ὅμως ἔστη πρὸ τοῦ παραπετάσματος τῆς θύρας ὅπως ἰδῇ καὶ ἀκούσῃ. Ἡ Μερόπη ἐπωφελουμένη τῆς ἀπουσίας αὐτῆς θὰ ὠμίλει ἀφρεύτως εἰς τὸν Παῦλον περὶ τοῦ ἔρωτός της καὶ ἦτο ἐτοιμος ὅπως ἐμφανισθῇ ἐν καταλλήλῳ στιγμῇ καὶ τὴν ἀποπέμψῃ κακὴν κακῶς.

Τῷ ὄντι μὲν ἐξῆλθεν ἡ Ἰουλία, καὶ ἡ Μερόπη λαθούσα τῆς χειρὸς τοῦ Παύλου μετ' ἀποτόμου ἐκρήξας πάθους, τῷ εἶπε·

— Παῦλε! μὲ κατέστρεψες. Κατέστρεψες τὴν χαρὰν, τὴν εὐτυχίαν ἐν τῇ καρδίᾳ μου. Ἀποστρέφου καὶ μισῶ τὸν σύζυγόν μου. Εἶμαι ἰδική σου, ἀλλὰ σὺ δὲν μὲ ἀγαπᾷς. Καὶ ἂν μὲ ἀγαπήσῃς θὰ μὲ ἀγαπήσῃς, τὸ γνωρίζω, διὰ μίαν στιγμὴν ἀπο-

λαύσεως. Είμαι δυστυχής! Διὰτί ἀνέφλεξες τὴν ἐν ἐμοὶ σβεσθεῖσαν πυράν; Λυπήσου με, οἰκτειρέ με, Παῦλε! Ἐάν κισθάνεσαι ἔστω καὶ τὴν ἐλαχίστην συμπάθειαν πρὸς ἐμὲ, ἔσο ἀνὴρ, ἔχε τὸ θάρρος καὶ τὴν γενναϊότητα νὰ μὲ ἐγκαταλείψῃς ἀπὸ τοῦδε. Θὰ σοὶ εἶμαι ἑσάει εὐγνώμων...

Ἡ ἀπρόοπτος αὕτη ἐφοδὸς εὔρε τὸν Παῦλον ὅλως ἀπαράσκευον. Τῇ ἀληθείᾳ ἦτο ἐνοχὸς ἔναντι τῆς γυναικὸς ταύτης. Καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν στιγμὴν, τί ἄλλο ἔκαμνεν ἢ νὰ παύσῃ μὲ τὴν τιμὴν τῆς, μὲ τὴν εὐτυχίαν τῆς;

Μίαν στιγμὴν ἠθέλησε πράγματι νὰ φανῇ ἀνὴρ, νὰ φανῇ ἱππότης καὶ τῇ δηλώσῃ ὅτι δὲν τὴν ἀγαπᾷ, ὅτι δὲν δύναται νὰ τὴν ἀγαπήσῃ. Ἀλλ' αἱ χεῖρες τῆς Μερόπης, ἐκράτουν τὰς ἰδικὰς του, οἱ περιπαθεῖς ὀφθαλμοὶ τῆς μετεδίδον γλυκὺ πῦρ ἡδονῆς εἰς τὰς φλέβας του. Πόσον ὁ οἶνος τῆς ἀπηγορευμένης ἀπολαύσεως εἶνε μεθυστικός!

Καὶ ἔμεινε σιωπῶν, λυόμενος ὥς εἰς πυράν.

Ἡ Ἰουλίᾳ πνευστιῶσα ἔτεινεν ἐν ἀγωνίᾳ τὸ οὖς αὐτῆς. Ὁ θρίαμβος αὐτῆς ἦτο βέβαιος. Μίαν ἀκόμη λέξιν καὶ θὰ εἰσῆρχετο.

— Λέγε, Παῦλε, ἀπανέλαβεν ἡ Μερόπη. Λέγε! ἀπαγγέλλον τὴν καταδίκην μου.

Ἀλλ' ὁ Παῦλος δὲν ἦτο πλέον κύριος ἐαυτοῦ.

— Σιώπα, τῇ ἐψιθύρισε, θλίβων αὐτὴν εἰς τοὺς κόλπους του. Φοβοῦμαι μὴ μᾶς ἀκούῃ ἡ Ἰουλίᾳ. Αὐρίον ἔρχομαι παρὰ σοί...

— Κατὰ ποῖαν ὥραν;

— Εἰς τὰς τρεῖς μετὰ μεσημβρίαν.

IV

Βεβαίως οὐδεμία σύζυγος θὰ ἐπεθύμει νὰ εὐρίσκετο εἰς τὴν θέσιν τῆς δυστυχοῦς Ἰουλίᾳς. Ἐξαίρουνται ἐκεῖναι, αἵτινες προκαλοῦσι τοιαύτας σκηναὶς διὰ νὰ καλύψωσιν ἴδια σφάλματα.

Ταλαίπωρος Ἰουλίᾳ! Τὸ πᾶν ἀπώλετο δι' αὐτὴν. Ἐκαμνεν ἐν βῆμα πρὸς τὰ ἐμπρὸς διὰ νὰ ἐπιπέσῃ ὡς κεραυνὸς κατὰ τῶν ἐνόχων. Οἱ πόδες αὐτῆς πλὴν δὲν ὑπῆκουον. Τὸ τραῦμα τοῦ Παύλου ἦτο καίριον. Αἱ δυνάμεις τῆς παρέλυσαν.

Ἐπειτα τί ἐζήτη καὶ τί θὰ ἐπετύγχανεν; Αὐτὴν τὴν φορὰν θὰ ἐξηυτελιζέτο καὶ ἀπέναντι τοῦ Παύλου καὶ ἀπέναντι τῆς ἀντιπάλου τῆς.

Σκιὰ ἐκάλυψε τὴν ὄρασιν αὐτῆς. ῤάλη κατέλαβε τὸ πνεῦμά της. Βαθὺς καὶ μαῦρος τάφος ἠνοιχθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ της, ἐν τῷ ὁποίῳ ἔθαψε δύο πτώματα, τὸν ἔρωτά της καὶ τὴν εὐτυχίαν της.

Ἐάν δὲν εἶχε τέκνα θὰ ἀπέθνησκεν εὐχαρίστως.

Ἡ νύξ τῆς ἑσπέρας ἐκείνης ὑπῆρξεν ἀτελεύτητος. Μῆτε ὁ Παῦλος ὑπώπτευσεν ὅτι τοὺς ἤκουσεν ἡ Ἰουλίᾳ μῆτε ἐκεῖνη ἐφάνερωσε τὸ παραιμιόν. Βαθεῖα ὀδύνη ὠρυσσεν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς μελέτην σοβαρὰν τοῦ ζητήματος. Τὴν νύκτα της διήλθε κλαίονσα παρὰ τὸ

προσκεφάλαιον τῶν τέκνων τῆς. Δύο ἀποφάσεις τὴν ἐδασάνιζον. Ἡ μία νὰ λάβῃ τὴν πρωίαν τὰ τέκνα τῆς καὶ μεταβῇ παρὰ τῷ πατρὶ αὐτῆς, χωρὶς νὰ εἴπῃ τίποτε. Ἡ ἄλλη νὰ ἐκδικηθῇ καὶ ἐκεῖνον καὶ ἐκείνην.

Ἐπρωτίμῃσε τὸ δεύτερον.

Αἶαν πρῶτὴ τὴν ἐπιούσαν ἔστειλεν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Κλέωνος τὸ ἐξῆς ἀνώνυμον δελτάριον.

Κύριε Κλέων.

«Ἡ σύζυγός σου σὲ ἀπατᾷ. Ὅλαγε σήμερον εἰς τὰς τρεῖς καὶ τέταρτον ἀκριβῶς εἰς τὴν οἰκίαν σου, ὅπως πεισθῇς περὶ τούτου.»

Εἰς φίλος σου.

— Ἀς κάμῃ τὴν κρίσιν αὐτὸς ὁ ἀγριάνθρωπος εἶπε. Εἶναι δικαίωμα μου νὰ τοὺς καταγγείλω καὶ εἶναι δικαίωμα τοῦ Κλέωνος νὰ τοὺς φονεύσῃ. Δι' ἐμὲ δὲν ὑπάρχει πλέον Παῦλος. Ἀς λείψῃ καὶ διὰ πάσαν ἄλλην. Ἀς ἀπωλεσθῇ καὶ ἡ ἀρπαξ τῆς εὐτυχίας μου. Τοῦλάχιστον νὰ γείνῃ ἐν παράδειγμα εἰς τὴν ἀθλίαν αὐτὴν κοινωνίαν.

Ἐρ' ὅσον αἱ ὄραι παρήρχοντο ἐπὶ τοσοῦτον ἡ σύζυγος τοῦ Παύλου ἐνητένιζε μετὰ πλείονος διαυγείας τὸ ἔργον τῆς. Ἦτο βεβαίως ἀνώτερον τῆς τρυφερᾶς καρδίας αὐτῆς. Δὲν ἐκλαίε πλέον. Εὐρίσκετο εἰς νευρικήν ταραχήν.

Ἐντὸς τριῶν ὥρῶν. . .

Ἐντὸς δύο ὥρῶν. . .

Ἐντὸς μιᾶς ὥρας. . . ἀποθνήσκει ὁ Παῦλος. — Ὁ Παῦλος; . . . — Ναὶ ὁ Παῦλος! . . .

Ἀλλ' ὁ Παῦλος ἦτο αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ. Τὸν ἐγνώρισε παίδιον. Ἐκτοτε ἀνετράφη, ἐμεγάλωσε μὲ τὸν Παῦλον ἐν τῷ ὀργανισμῷ αὐτῆς, μὲ τὸν Παῦλον ἐν τῇ καρδίᾳ της. Ὅταν ὁ Παῦλος ἀποθάνῃ εἶναι δυνατόν ἐκεῖνη νὰ ἐπιζήσῃ;

Καὶ ἡ Ἰουλίᾳ ἀσυνειδήτως, ὁρμεμφύτως ἔβλεπε τὴν θύραν τῆς οἰκίας τῆς.

— Τί ἔκαμα; ἔλεγε βραδίζουσα ἐν ταραχῇ. Ἐγώ; Φονεύω τὸν Παῦλόν μου; Τὸν πατέρα τῶν τέκνων μου; Καὶ διὰτί νὰ μὴν ὑπάγω νὰ τὸν ἀμφισβητήσω, νὰ τὸν ἀρπάσω ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀθλίαν; Νὰ τὸν ἀποσπάσω καὶ ἀπὸ τὸ ἔγκλημα καὶ ἀπὸ τὴν τιμωρίαν; Παναγία μου! Τί μέγα κακόν! Τί μέγα σκάνδαλον!

Ἡ Ἰουλίᾳ ὠμίλει τόσον ὑψηλὰ ὥστε τὰ τέκνα τῆς τὴν ἤκουον περὶ αὐτὴν περὶ τρομα. Ἠσθάνοντο ὅτι κακόν τι συνέβαινε. Στάσα τὰ ἡτένισε μὲ ἐρωτηματικὸν βλέμμα.

— Θέλομεν τὸν πατέρα καὶ μας, ἐφώνησαν κλυθυμῶς τὰ παιδία.

Αὐτὸ ἤρκεσεν.

Ἡ σύζυγος τοῦ Παύλου ἐστράφη πρὸς τὸ ὠρολόγιον. Ἡ τρίτη ἐπλησίαζεν. Ὁ Κλέων ἦτο καθ' ὁδόν. Μόλις εἶχε καιρὸν νὰ προσβῇ. Μὲ ἐν ἄλμα ἦτο ἐκτὸς τῆς οἰκίας αὐτῆς.

Ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Κλέωνος, οὗτος

δὲν εἶχεν ἔτι φθάση. Ὁ Παῦλος καὶ ἡ Μερόπη ἔμειναν ἐμβρόντητοι ὡς τὴν εἶδον.

— Ἀθλιοι, τοὺς εἶπε, μετὰ σκυθρωπῆς περιφρονήσεως καὶ βδελυγμῆς, ὁ Κλέων γινώσκει τὰ πάντα. Ὅσον οὕτω φθάνει.

— Ὁ Κλέων! ἐκράυαξαν καὶ οἱ δύο ἀναλογιζόμενοι τὸν κίνδυνον, ὃν διέτρεχον.

Καὶ κάτωχροι ἠτένισαν ἀλλήλους, ἠτένισαν τὴν Ἰουλίαν, ἀνελογίσθησαν τὸν Κλέωνα κατὰ τὴν φύσιν αὐτοῦ μετὰ τὸ ὅπλον ἀνὰ χεῖρας. Οἷα αἰματηρὰ καὶ φοικαλέα ἄβυσσος κακοῦ διὰ μίαν ἐρωτοτροπίαν!

Αὐθορμήτως ἐγονυπέτησαν καὶ οἱ δύο πρὸ τῆς Ἰουλίας.

— Εἶσαι ἁγία γυνή, τῇ εἶπον, συγχώρησόν μας!...

— Ἰουλία, προσέθηκεν ὁ Παῦλος μετὰ σταθερᾶς ἀποφάσεως, μὲ ἀνέκτιστες διὰ παντός!...

Μόλις εἶχον τελειώσει οἱ ἐναγκαλισμοί, καὶ ἐνεφανίσθη ὁ Κλέων. Τετραχυμένος, ἄγριος, ὠχρὸς...

— Εὐγε! κύριε Κλέων, τῷ εἶπεν ἡ Ἰουλία, προσποιουμένη τὴν ἄστειαν, εἰσθε ἀκριβέστατος. Ἐμπρὸς ἐτοιμασθῆτε διὰ τὸν περίπατον.

— Ἀ! Σατανᾶ! ἀπήντησεν ἐκπληγτος, ἀλλ' εὐχαριστημένος διὰ τὴν ἀποτυχίαν ὁ Κλέων. Σὺ μου ἐπαίξεις αὐτὸ τὸ παιγνίδιον;

Ἐν Πέριε τῇ 5 Δεκεμβρίου 1896.

Ζ. Γ. ΦΥΤΙΑΝΣ

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

“ΜΑΤΑΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ, (Μυθιστόρημα Ἑρρίκου Ραβυσόν, ἐκδόσεις Λεβὴ-Παχίσιου).

Ὁ κ. Ἑρ. Ραβυσόν ἔχει ἰδιοφυΐαν, τὸ δῶρον τῆς ἀναλύσεως, τὸ ὕψος εὐγενέος καὶ σταθεροῦ. Ἠξεύρει νὰ διαπλάσῃ τὸν χαρακτῆρα τῶν ἡρώων του. Μόνον δικαιοῦμεθα νὰ ἀμφιβάλωμεν ἔαν ἐχρησιμοποίησεν ἐπιτυχῶς τὰ σπάνια ταῦτα χαρίσματα ἐν τῇ ἐκλογῇ τοῦ θεματός τοῦ μυθιστορήματός του «Ματαία συνάντησις». Μᾶς περιγράφει τὴν ἐξέλιξιν αἰσθημάτων λεπτειλιπέτως μελετηθέντων, ἀλλὰ τὰ ὅποια ἔχουν τὸ ἐλάττωμα νὰ μὴ ἀνταρτίζουσιν τὸ ἐνδιαφέρον μας καὶ πολὺ ὀλιγώτερον τῆς συμπαιθείας μας.

Ὁ κύριος τοῦ Ἀμβλεβίλ, τίμιος καὶ ἀγαθὸς νέος, ἐπιθυμεῖ νὰ νυμφευθῇ τὴν δεσποινίδα d'Ignicourt. Εἰς τὴν λέξιν Ignicourt ὑπάρχει ἡ λατινικὴ λέξις ignis σημαίνουσα πῦρ, ἀναμφιβόλως διὰ τὴν ἀποδείξει ὅτι ἡ περὶ τῆς ὁ λόγος δεσποινίς εἶναι πολὺ εὐφλεκτος.

Πράγματι εὐρίσκεται ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν πάθους ἀκατονόμαστου, ἀκατανίκητου. Κάποιος Ἑρβέρτος κόμης τοῦ Ρεντζάου ἐξώλης καὶ προώλης, σύ-

ζυγος διάγων βίον ἐκδικιτημένον, ἐξασκῇ ἐπ' αὐτῆς εἶδος δαμνισμοῦ. Ὁλη ἡ δρᾶσις συγκεντροῦται εἰς τὰ τρία ταῦτα πρόσωπα. Ὁ Ἀμβλεβίλ διακρίνει βεβαίως τὴν παρὰδοξον συνενότητιν τὴν συνδέουσιν τὴν μέλλουσιν αὐτοῦ μνηστῆν μὲ τὸν καρδιοδαμαστήν ἐκείνον καὶ ἀποφατιστικῶς ἀποτείνεται κατ' εὐθείαν πρὸς αὐτὸν διὰ νὰ μάθῃ τὰ συμβαίνοντα, διὰ νὰ πεισθῇ ὅτι ἄνθρωπος τίμιος καὶ γενναίφρων εἴμπαρται νὰ σιζευχθῇ αὐτὴν τὴν κόρην, ὅτι δὲν ἔχει εἰς τὸ παρελθόν της ἀνεπαρκῆστον σφάλμα: διότι αὐτὸς ἀναλαμβάνει διὰ τὸ μέλλον.

Τοιαύτη ὑπόθεσις ψυχραίνει τὸ ἐνδιαφέρον καθ' ὅτι οἱ ἥρωές της εἶναι ἀσήμενοι. Μόνον ἓν πρόσωπον εἶναι συμπαθὲς καὶ τίμιον ὁ Ἀμβλεβίλ· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς παίζει βωδὸν πρόσωπον. Ἡ πραγματικὴ πλοκὴ ἐκτυλίσσεται μεταξὺ τοῦ νυμφευμένου ἐκείνου ἀνδρός καὶ τῆς νυμφευσίμου ἐκείνης κόρης. Τὴν βλέπει εἰς μίαν ἐξοχὴν καὶ τὴν εὐρίσκει τῆς ὁρέξεώς του· θέλει νὰ τὴν ἀποφύγῃ καὶ τὴν συναντᾷ ἐκ νέου εἰς ἄλλην ἐξοχὴν μαζὶ μὲ τὴν θείαν της, μίαν πρῶτον καθ' ἣν συντελεσθὲν σεισμὸς. Αἱ τυχαιότητες γυναικες εἶναι ξεστραλλυμέναι ἀπὸ τὸν φόβον. Τίς προσφέρει ἐπιδείξιός τῆς ἐκδουλεύσεις του.

Ἐκτοτε τῆς βλέπει συχνὰ καὶ ἡ θεία τὸν προσλαμβάνει ὡς μυστικοσύμβουλόν της, ἐλπίζουσα ὅτι μὲ τὴν ἐπιτροπὴν τὴν ὁποίαν αὐτὸς ἐξασκᾷ ἐπὶ τῆς ἀνεψιᾶς της, θὰ τὴν πείσῃ νὰ νυμφευθῇ. Ὁ κύκλος εἰς τὸ ὅποιον ὅλα αὐτὰ συμβαίνουν εἶναι βρωμερός. Αἱ γυναικες διακρίνουν τὴν μεγάλην συμπάθειαν τῶν δύο φίλων· μειδιῶσι καὶ ἐν ἀνάγκῃ τοὺς ὑποδοθηοῦν. Ὁ Ἑρβέρτος κατακυριεύει τὴν κόρην ἐκείνην καὶ τὴν ὀδηγεῖ διὰ τοιούτων ὁδῶν ὥστε δύναται, ἔαν θέλῃ, νὰ τὴν κάμῃ νὰ ἐξοκλήσῃ καὶ ἐπὶ τέλους ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τὴν ἐντολήν τιναν ταύτην ἐπιτρέπων αὐτῇ νὰ γίνῃ ἡ ἀμειψτος σύζυγος τοῦ κυρίου τοῦ Ἀμβλεβίλ.

Πράγματι ὁ τελευταῖος οὗτος εἶναι μάλλον ἀξιολύπητος παρὰ ἀξιεπαῖνος. Μᾶς δίδουν νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι ὁ ἀκέραιος αὐτοῦ χαρακτῆρ καὶ ἡ ἐμπροσθεν τοῦ τιμιότητος εἶναι ἀρκετὰ διὰ νὰ ἐπανορθώσουν τὴν περίπλοκον ψυχὴν τῆς κόρης ἐκείνης. Ἀς τὸ ἐλπίσωμεν χάριν αὐτοῦ· ἀλλὰ θὰ δυσκολευθῇ πολὺ. Αὐτὴ ἡ νέα ζῇ εἰς μέσον ἐλεινόν, ἡ ἀνατροπὴ της εἶναι ἀνεπαρκὴς καὶ πολὺ ἐκθέτει τὴν τιμὴν τοῦ εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἀντερραστοῦ του. Ἀλλως τε καὶ τὰ νεανικὰ αὐτῆς ὄνειρα δὲν εἶναι πολὺ ἀλῶα, ἀποῦ θεωρεῖ τὸν μετὰ τρίτου γάμον ὡς μέσον νὰ ἀποκτήσῃ τὴν ἐλευθερίαν, τῆς ὁποίας ἔχει ἀνάγκην. Ἀνῆκει κάπως εἰς τὴν οἰκογένειαν ἐκείνην τῶν ὀλίγων συμπαιθῶν πλασματικῶν, τὰ ὅποια ἐγνώρισεν ὁ Λακλό καὶ τῶν ὁποίων ὁ Μαρσέλ Πρεβὺ ἐγινεν ὁ ἱστοριογράφος. Ὁ κ. Ραβυσόν ἠθέλησε καὶ αὐτὸς νὰ ἐξετάσῃ τὸ γλοιώδες τοῦτο ἔδαφος. Τὸ